

NIEUWSBRIEF no. 22

NAJAAR 2009

De NBV Nieuwsbrief komt tweemaal per jaar uit en wordt gratis verspreid onder leden van de Nederlandse Bodemkundige Vereniging. De Nieuwsbrief en andere informatie staan ook op de website: www.bodems.nl

NBV Dagelijks Bestuur

Voorzitter: Boris Jansen bjansen@science.uva.nl
Vice-voorzitter: Marthijn Sonneveld marthijn.sonneveld@wur.nl
Secretaris-Penningmeester: Stephan Mantel stephan.mantel@wur.nl

Bijdragen voor de Nieuwsbrief sturen aan: Stephan Mantel, Secretaris-Penningmeester NBV, p/a ISRIC, Postbus 353, 6700 AJ Wageningen, Stephan.mantel@wur.nl

In deze NBV nieuwsbrief vindt u een verslag van de twee themadagen die de NBV dit jaar (mede-)georganiseerd heeft. Deze themadagen, georganiseerd in Assen (in samenwerking met het Nutriënten Management Instituut en de provincie Drenthe) en in Amsterdam ("de levende aarde" georganiseerd in samenwerking met de kring toegepaste fysieke geografie) werden goed bezocht. De volgende themadag zal worden georganiseerd op **maandag 12 april** in het FORUM gebouw te Wageningen en dat wordt een heel bijzonder evenement. De NBV viert dan het 75-jarig jubileum zoals u weet en jubileumcommissievoorzitter Johan Bouma vertelt in deze nieuwsbrief over de plannen van de commissie voor die dag en over de voortgang van de andere activiteiten in het kader van het jubileum. De NBV heeft weer de Hissinkprijs voor het beste studentenonderzoek uitgereikt. Het is altijd leuk om te berichten over bijzondere verrichtingen van onze leden: Johan Bouma heeft op uitnodiging de prestigieuze Brady lecture gegeven in Pittsburgh. Tevens sprak hij bij de Duitse bodemkundige vereniging een key note uit en werd Henk de Bakker (als eerste niet-Duitser) tot ere-lid benoemd. Hierover en meer kunt u lezen in deze nieuwsbrief.

Stephan Mantel

Inhoud Nieuwsbrief 22

Verslag 142e themadag: Bodemkunde: vak(werk)?! Goede grond voor landbouw en leefomgeving	2
Verslag 143e themadag: De levende aarde, link tussen Aardwetenschappen en Biologie!	5
Bodemkundig promotie-onderzoek uitgelicht	7
NBV Jubileum 2010 – Nieuws van de jubileumcommissie.....	8
Symposia en Congressen	9
Uitreiking Hissinkprijs 2008	10
Henk de Bakker erelid Duitse bodemkundige vereniging (DBG).....	11
Johan Bouma geeft prestigieuze Brady lecture	12
Discussiegroepen op het internet met bodem als centrale thema	13

Verslag 142e themadag: Bodemkunde: vak(werk)?! Goede grond voor landbouw en leefomgeving

Op 8 mei 2009 heeft de NBV in samenwerking met het Nutriënten Management Instituut (NMI) en de provincie Drenthe haar 142e themadag gehouden met als titel 'Bodemkunde: vak(werk)?! Goede grond voor landbouw en leefomgeving'.

De omslag in het denken over de bodem begon binnen de landbouw, van substraat naar rijk productiemiddel. Steeds meer wordt de leefomgeving erbij betrokken, van 'deel van het probleem' naar 'deel van de oplossing'. Wat is nu nodig? Oude kennis in een nieuwe context, of nieuwe kennis voor een integrale beoordeling? Misschien ook een anders opgeleide bodemkundige, die 'multitaskend' technische en procesmatige kennis leert combineren. Deze zaken kwamen aan de orde op deze themadag in het Provinciehuis te Assen. De drukbezochte dag werd –zo konden we achteraf vaststellen- zeer gewaardeerd. Dagvoorzitter en hoofdorganisator van de dag was Marjoleine Hanegraaf, projectmanager bodemkwaliteit & duurzaam bodembeheer van het NMI en lid van het Algemeen Bestuur van de NBV.

Netwerken in de koffiepauze

Ochtendprogramma: lezingen en forumdiscussie

Na een welkomstwoord van de provincie Drenthe en enkele inspirerende woorden van het NMI (Daan Kuiper), en een introductie van het programma door Marjoleine Hanegraaf, begon de dag met een lezing van Wim Bussink van het NMI. In zijn presentatie getiteld 'Anders kijken naar grond; waterbeheer en koolstofvastlegging als praktijkvoorbeelden' ging hij in op het werk dat het NMI doet en vooral ook de visie van het NMI op het type bodemkundige dat daarvoor nodig is. Hij gaf aan dat er vooral behoefte is aan generalisten die een complex vraagstuk met bodemkundige componenten integraal kunnen benaderen en met veel verschillende actoren (overheden, agrariërs, belangengroepen) op niveau kunnen praten. Hij illustreerde de complexiteit van dergelijke projecten aan de hand van een aantal case studies waarbij het NMI betrokken is. Met zijn presentatie gaf Wim hiermee al een voorzet voor de forumdiscussie die later zou volgen.

In de hierop volgende presentatie 'Bodemklimaat in Drenthe', gaven Willem Huizing (bodembeleid) en Alex Scheper (klimaatbeleid) van de Provincie Drenthe een tot de verbeelding sprekende impressie van de bodems van Drenthe en de aspecten die komen kijken bij het beheer ervan. De provincie Drenthe beschikt over een bijzonder bodemarchief met een grote verscheidenheid in bodems en flora, maar ook met een grote mate van kwetsbaarheid. Daarnaast bevat de bodem in Drenthe al van oudsher energiebronnen: van

de turf die onze grootouders stookten tot de olie en het gas die nu nog actueel zijn. Uit hun enthousiaste presentatie bleek duidelijk waarom Drenthe een van de actiefste provincies is op bodemkundig gebied. Vrij uniek is dat daarbij de beleidsthema's 'Bodem', 'Energie', 'Klimaat' en 'Water' in één portefeuille zijn gebundeld om zo tot een integraal beleid te komen. Als concreet voorbeeld gingen ze in op het programma Klimaat en Energie dat de Provincie uitvoert (vier jaar lang met een begroting van ruim 20 M€) en dat bestaat uit een actieplan geformuleerd rond de pijlers: mitigatie, adaptatie en participatie.

Hierna was het tijd voor een nieuw en interactief onderdeel: een forumdiscussie over de 'Vaardigheden en competenties van de bodemkundige in een complex werkveld'. Hierbij trad Theo Edelman in discussie met Roelof Eleveld en Stef Groot Nibbelink van Hogeschool Larenstein, Martin Duijkers van de Christelijke Agrarische Hogeschool Dronten en Rob Henneman van het ITC, alsmede de aanwezigen in de zaal. Doel was te achterhalen over wat voor kennis en vaardigheden studenten moeten beschikken om in de bodemkunde aan de slag te kunnen.

De forumleden concludeerden onder andere dat bodemexperts zich momenteel voor andere vragen geplaatst zien, dan tot nu toe gebruikelijk was. Daarbij gaat het vooral om zaken die met klimaat en energie te maken hebben, maar ook kwesties rondom het behoud van 'biodiversiteit' en andere ecosysteemdiensten zijn actuele thema's. Er wordt opgemerkt dat dit echter niet betekent dat de gevraagde basisexpertise van het systeem bodem erg anders is geworden. Als je bijvoorbeeld het belang van de koolstofcyclus in de bodem beschouwt als onderdeel van de huidige klimaatdiscussies, kun je constateren dat dit al meer dan 50 jaar geleden een onderzoeksthema in de bodemwereld was. Weliswaar ging het toen vooral om meer inzicht te krijgen in de organische stofbalansen en de betekenis hiervan voor bodemeigenschappen, zoals bodemstructuur, vochthoudend vermogen en behoud van de bodemvruchtbaarheid maar de aandacht voor de koolstofcyclus was dezelfde. Sterker nog, de toepassingen van de bodemkunde hebben zich juist erg uitgebreid de afgelopen jaren, waardoor er in het huidige onderwijs zeker behoefte is aan bodemkundig onderwijs en bodemkundigen. Wat evenwel op dit moment zorgelijk is, is dat in de laatste decennia de onderwijs- en onderzoekscapaciteit op het gebied van bodem sterk is afgenomen. Of zoals Stef Groot Nibbelink opmerkt: "Daar sta ik dan als Docent Dier- en Veehouderij te praten over de bodem. Dit geeft al wel aan dat bodemkunde in het

curriculum aardig is weggezaakt. Het hele curriculum van de majors die in Wageningen worden aangeboden hebben een veel meer bedrijfskundig karakter gekregen. Echte basis als bodemkunde verdwijnt dan snel". Alle forumleden zien dan ook het gevaar dat als in de komende jaren de kwalitatieve en kwantitatieve afname in de bodemexpertise nog verder doorzet, er een tekort ontstaat om de nieuwe 'markt' te kunnen bedienen. Gelukkig zijn er ook lichtpuntjes te melden. Zo wordt er gezocht naar vernieuwende concepten om de bodem onder de aandacht te brengen. Bijvoorbeeld in een samenwerking tussen het studenten en docenten van Van Hall Larenstein en onderzoekers van De Marke en het NMI.

Het laatste onderdeel van de ochtend bestond uit een verslag van de Voorzitter van de Jubileum Commissie, Johan Bouman, over de vorderingen van de organisatie van het 75-jarig jubileum van de NBV in 2010. Belangrijk onderdeel vormde de mogelijkheid voor de aanwezigen om te stemmen op de bodems die genomineerd waren voor meest kenmerkende bodem van Nederland. Een uitgebreide update van de jubileum activiteiten alsmede de uitslag van de verkiezing van meest kenmerkende bodem van Nederland vindt u elders in deze nieuwsbrief.

Middagprogramma: veldwerk

Traditiegetrouw bestond de middag van deze voorjaarsthema dag uit veldwerk. Na een lunch, aangeboden door de Provincie Drenthe, was het daarom tijd om een bezoek te brengen aan een gebied genaamd Roeghoorn, gelegen tussen Norg en Roden. Op deze locatie is Staatsbosbeheer Langelo over een oppervlakte van ca. 75 ha betrokken bij natuurontwikkeling op voormalige landbouwgronden. Er heeft in het gebied recent hermeandering plaatsgevonden en binnen het gebied liggen gedeelten die al dan niet zijn geplagd. Het gebied is onderverdeeld in een aantal deelgebieden, waarvan de fosfaattoestand mogelijk verschilt in verband met het landbouwkundig handelen in het verleden. Aangezien de relatief hoge fosfaattoestand in landbouwgronden vaak beperkend is voor de gewenste natuurontwikkeling, wil Staatsbosbeheer graag inzicht in de aanwezigheid van fosfaat in de geplagde en ongeplagde delen van de deelgebieden. Op

basis daarvan kan SBB inzetten op een beheer dat is gericht op verschraving of fosfaatuitmijning. Daarom heeft SBB aan NMI gevraagd het gemakkelijk beschikbare fosfaat en de fosfaatverzadigingsgraad in de bodem te bepalen en een bemestingsadvies op te stellen voor uitmijning. Ter plaatse trokken we de laarzen aan, althans degenen die zo slim waren geweest ze mee te nemen, en trokken we onder leiding van Romke Postma (NMI) en Henk Hut (Staatsbosbeheer) het gebied in om te horen en zien hoe een en ander in de praktijk werkt. De verhelderende uitleg van beiden werd gevolgd door een wandeling in een beekdal. Na een interessante en intensieve dag, sluiten we af met een borrel op locatie. Eenmaal onder de luifel van de werkplaats van SBB begon het buiten zachtjes te miezeren.

Verslag: Boris Jansen met bijdragen van Theo Edelman en Marjoleine Hanegraaf

Verslag 143e themadag: De levende aarde, link tussen Aardwetenschappen en Biologie!

De tweede themadag van dit jaar vond dit jaar plaats op het Sciencepark te Amsterdam. Een thema als "de levende aarde" biedt veel ruimte voor verschillende onderwerpen, die zich op het raakvlak tussen aardwetenschappen en biologie plaatsvonden. Ditmaal was de dag in samenwerking met de KTFG (kring toegepaste fysische geografie) georganiseerd. Uiteenlopende onderwerpen als "verzuring van de oceanen" tot "micro-organismen in de bodem" werden besproken.

Henk Leenaers, als voorzitter van de dag begon met de woorden: "Eigenlijk is er in de Bosatlas van ondergronds Nederland geen woord aan levende organismen gewijd". Hij vertelde dat hij meer deed aan communicatie. Hierbij vroeg hij tussen de lezingen door hoe effectief communicatiemiddelen als boeken, interviews, kranten nou eigenlijk zijn. Hij stelde steeds de vraag: "Hoeveel mensen bereik je hier nou mee?". Daarnaast stelde hij na elke lezing aan de spekers de vraag: "Waarom zou mijn buurvrouw dit moeten weten?".

De dag werd ingeluid door Dr. Henk Wolfert, die sprak over de hermeandering van beken en rivieren. Hij sprak over het succes van hermeandering op biologische successie. Daarbij legde hij uit, hoe lastig het is om het succes van een project te beoordelen. Dr. Huissteden sprak over methaan in permafrost: "Door smelten van de permanent bevroren bodems (permafrost) in het hoge noorden zouden grote hoeveelheden van het sterke broeikasgas methaan (CH₄, moerasgas) in de atmosfeer terecht kunnen komen".

Vervolgens was het de beurt aan Prof. Karsten Kalbitz om het een en ander uit te leggen over de binding van Aluminium – hydroxide met "Exopolysaccharide" (EPS). EPS zou wel eens significant bij kunnen dragen aan de hoeveelheid organische koolstof in de bodem. Hierna vertelt Perry de Louw over het dodo-onderzoek en de rol van water in dit onderzoek. Perry vraagt zich af of de ondergang van de dodo wel veroorzaakt is door de mens en of het niet kan dat lokale klimaatsfactoren (zoals droogtes) van invloed zijn geweest.

Peter de Ruiter en dagvoorzitter Henk Leenaers

Hans de Moel maakt ons het andere CO2 probleem duidelijk: de verzuring van de oceaan. Door de toename van CO2 in het water, hebben foraminifera meer moeite met het aanmaken van kalkskeletjes. Daarna had John van Dijk de mogelijkheid om uit te leggen wat BioSoil doet om de grond schoner te maken. Vervolgens is het woord aan Wim Hoek om het een en ander uit te leggen over klimaatcycli. De verandering van het klimaat brengt immers ook verandering in vegetatie en landschapsvorming met zich mee.

Daarna was het de taak aan Peter de Ruiter om uit het een en ander uit te leggen over bodemorganismen. Het blijkt dat bodemorganismen natuurontwikkeling kunnen versnellen. Prem Bindraban vertelt als laatste over voedsel en de problematiek, die hier bij komt kijken. Een interessant verhaal over biobrandstof, de groeiende vraag naar voedsel en de hoeveelheid grond waar een land eigenlijk beslag op legt.

De dag werd feestelijk afgesloten met de uitreiking van de Hissinkprijs. Diana Hendrickx was dit jaar de gelukkige winnares. Zij mocht de dag afsluiten met een lezing over "Karakterisatie en stimulatie van het afbraakpotentieel van vluchtige organische chloorkoolwaterstoffen". Tot slot was er een borrel, waar alle onderwerpen van de dag nogmaals uitgebreid besproken konden worden.

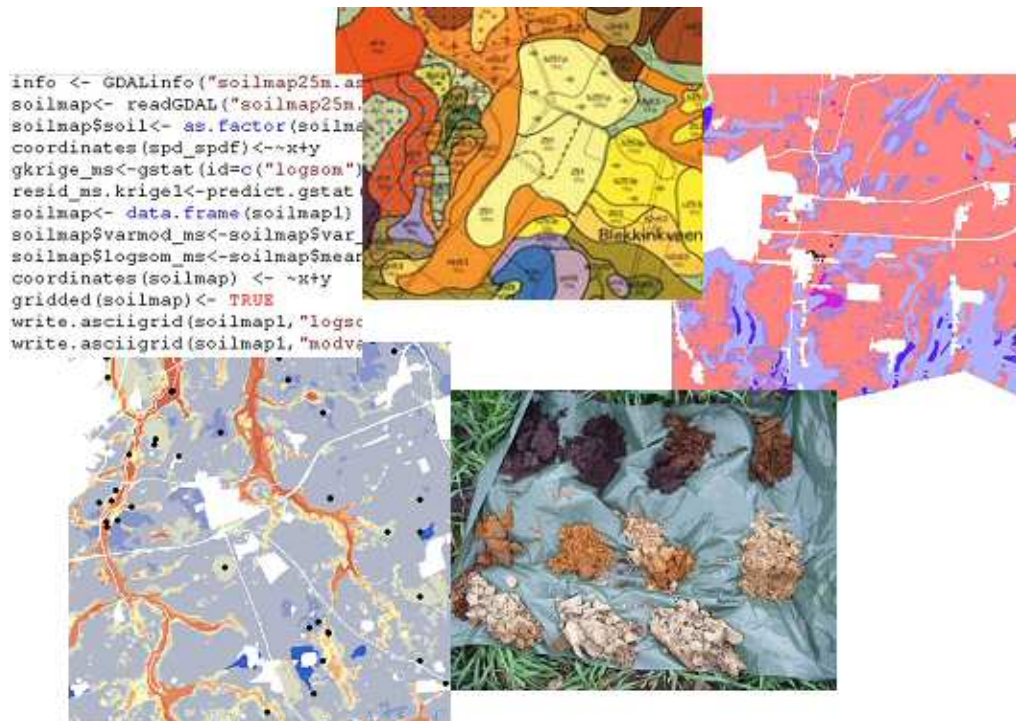
Programma en samenvattingen: <http://www.fgdag.nl/>

Door: Inge Wiekenkamp, 28 oktober 2009

Bodemkundig promotie-onderzoek uitgelicht

Digitale bodemkartering in door de mens gedomineerde landschappen

Digitale bodemkartering (DBK) omvat kwantitatieve, state-of-the-art technieken voor de aanmaak en opslag van ruimtelijke bodeminformatie. Deze technieken kenmerken zich door gebruik van statistische modellen om informatie uit bodemwaarnemingen (zowel bodemtype als kwantitatieve eigenschappen) te correleren met omgevingsvariabelen. De omgevingsvariabelen representeren bodemvormende factoren en kunnen worden afgeleid uit ruimtedekkende digitale informatie zoals satellietbeelden, hoogtemodellen, landgebruiks- en grondwaterkaarten. De statistische relaties kunnen dan worden gebruikt om voorspellingen te doen van het bodemtype of de bodemeigenschap op locaties waar geen waarnemingen zijn gedaan maar waarvoor wel de omgevingsvariabelen beschikbaar zijn. Daarnaast heeft het gebruik van statistische modellen voor het in kaart brengen (voorspellen) van de bodem de aantrekkelijke eigenschap dat ze ook de onzekerheid van de voorspellingen kwantificeren. De kracht van DBK ligt in het feit dat er minder bodemgegevens nodig zijn (dus minder veldwerk) om bodemkaarten te maken door expliciet gebruik te maken van relaties tussen bodem en bodemvormende factoren in de vorm van een statistisch model. DBK is dus kosteneffectief.

In mijn promotie-onderzoek kijk ik naar de bruikbaarheid van digitale bodemkartering in Nederland om een aantal gesignaleerde tekortkomingen van de huidige beschikbare bodeminformatie, zoals opgeslagen in het bodemkundig informatiesysteem BIS, aan te pakken. Deze tekortkomingen zijn: 1) de 1:50.000 bodemkaart raakt verouderd, 2) gebrek aan gedetailleerde bodeminformatie, 3) gebrek aan kaarten van kwantitatieve bodemeigenschappen, 4) er is geen kwantitatieve informatie beschikbaar over

nauwkeurigheid en onzekerheid van de bestaande kaart. In de modellen die ik hiervoor ontwikkel, test en valideer, probeer ik naast natuurlijke bodemvormende factoren ook de invloed van de mens als bodemvormende factor mee te nemen. Als studiegebied heb ik voor de provincie Drenthe gekozen.

Het eerste resultaat van mijn promotie-onderzoek is een geactualiseerde bodemkaart met gekwantificeerde onzekerheid voor de provincie Drenthe. Deze kaart is gevalideerd met een onafhankelijke kanssteekproef. Hieruit blijkt dat de geactualiseerde kaart nauwkeuriger is dan de bestaande kaart, met name voor de gebieden met veengronden en moerige gronden, ook al is de onzekerheid van de voorspellingen nog groot. De resultaten van dit onderzoek zijn onlangs gepubliceerd (Geoderma 151, 2009, p. 311-326). In een vervolgonderzoek heb ik gekeken naar hoe we gebruik kunnen maken van kwantitatieve informatie over de onzekerheid van de voorspelde bodemtypes voor digitale kartering van de ruimtelijke variatie van het organische stofgehalte van de bovengrond (0-30 cm). Ook de organische stofkaart is gevalideerd met een onafhankelijke kanssteekproef. Momenteel werk ik aan een methode voor digitale kartering van de driedimensionale ruimtelijke variatie van het organische stofgehalte in de provincie Drenthe.

Bas Kempen, Wageningen Universiteit

Voor meer informatie:

Email: bas.kempen@wur.nl, Tel: +31 317 486672 (ma-di) / +31 317 482416 (wo-vr)

NBV Jubileum 2010 – Nieuws van de jubileumcommissie

De voorbereidingen voor de viering van het 75 jarige bestaan van de NBV vorderen gestaag (zie ook: www.bodems.nl).

Inmiddels is de “meest kenmerkende bodem van Nederland” gekozen. Het is de Enkeergrond geworden, oftewel het oude bouwland zoals we dat vroeger noemden. Inmiddels hebben Gert Peek en Toine Jongmans een aantal lakfilms gemaakt en ons plan om er een aan te bieden aan minister Plasterk lijkt te lukken. Dat doen we op NATURALIS in Leiden op een nog nader te bepalen maandagmiddag in januari of februari van het volgend jaar. Plasterk past dit gebeuren waarschijnlijk in, in een al gepland bezoek aan NATURALIS. We maken hier een film van die we vertonen tijdens de lustrumviering, definitief op maandag 12 april (dus niet 13 april zoals eerst de bedoeling was) in het FORUM gebouw te Wageningen. Ook NATURALIS krijgt een lakfilm en die gaat in hun collectie.

NIEUWSBRIEF 22, NAJAAR 2009

Inmiddels hebben we ook 19 bodemverhalen op de site staan die een intrigerend beeld vormen van onze diverse gemeenschap! Er komen er nog een paar; de uiterste deadline is 1 december, maar hoe eerder hoe beter! We zijn hier heel tevreden mee.

Na publicatie van de ontwerp-canon op de site deze zomer zijn een aantal suggesties binnengekomen die nu worden verwerkt. De sluitingsdatum voor de canon was 1 oktober. **Maar dat hebben we nu opgerekt tot 15 november, waarbij de teksten uiterlijk op 1 december helemaal afgerond moeten zijn in dialoog met redacteur Alfred Hartemink.**

In het programma zelf op 12 april natuurlijk gepaste aandacht voor deze drie activiteiten, die in boekvorm aan de leden zullen worden gepresenteerd. Daarnaast hebben we 's middags ook nog een drietal inhoudelijke lezingen onder voorzitterschap van Peter de Rooter. Mevr. Klip, gedeputeerde uit Drenthe, adresseert bodemkundige activiteiten en vragen vanuit de Provincie; Klaas van Egmond neemt de verhouding met het beleid op de korrel en daarnaast spreekt nog iemand vanuit een breed aardwetenschappelijk perspectief. Laatstgenoemde is benaderd maar er is nog geen OK.

Al met al liggen er al heel wat elementen op tafel die van dit 75-jarig bestaan een gedenkwaardige bijeenkomst kunnen maken. Binnenkort komen de agenda's voor 2010. Zet alvast een flink kruis bij genoemde maandag 12 april zou ik willen voorstellen. Het programma loopt van 10 uur 's ochtends tot 5 uur 's middags.

Hartelijke groet, Johan Bouma, ook namens Harco, Alfred, Hans en Eveline.

Symposia en Congressen

De sluitingsdatum voor het indienen van artikelen en presentaties is verlengd naar 30 november 2009 (oral papers) en naar 31 januari (poster bijdragen).

<http://www.19wcss.org.au/>

Uitreiking Hissinkprijs 2008

De jury van de NBV Hissinkprijs is ook dit jaar weer erg verheugd dat zij de Hissinkprijs heeft kunnen uitreiken aan een scriptie die in 2008 is afgerond. De jury, bestaande uit Marthijn Sonneveld, Richard Kraaijvanger en Eric Cammeraat, heeft besloten om de Hissinkprijs uit te reiken aan mw. Diana M. Hendrickx voor haar studie "Karakterisatie en stimulatie van het afbraakpotentieel van vluchtige organische chloorkoolwaterstoffen in de aquifer van de Zenne-site te Vilvoorde-Machelen".

Diana ontvangt de prijs uit handen van juryvoorzitter Marthijn Sonneveld

Dit onderzoek is uitgevoerd bij de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek (VITO) voor het behalen van de titel Master of Science aan de Open Universiteit Nederland. In dit onderzoek werd het microbiële afbraakpotentieel van vluchtige organische chloorkoolwaterstoffen in de anaerobe aquifer van de Zenne locatie in Vilvoorde-Machelen beschreven. Ook werd nagegaan op welke wijze microbiële afbraak het best gestimuleerd kon worden. De jury was onder de indruk van de wetenschappelijke kwaliteit van dit werk, de heldere communicatieve stijl en duidelijke maatschappelijke relevantie. Er is zeer veel experimenteel werk uitgevoerd en de gebruikte technieken zijn systematisch en helder beschreven. Op een duidelijke manier zijn verschillende afbraakroutes beschreven en zijn afbraakconstanten bepaald die een belangrijke bijdrage leveren aan het simuleren van verontreinigingen in watervoerende lagen. De conclusies zijn zeer helder beschreven en hangen goed samen met de onderzoeksvragen. Ook zijn er hele geslaagde en functionele illustraties; wat duidelijk heeft bijgedragen aan de kwaliteit van deze scriptie.

Marthijn Sonneveld licht de keuze van de jury toe

Door: Marthijn Sonneveld

Zie een beeldopname van de uitreiking van de Hissinkprijs:

http://www.youtube.com/watch?v=67q_402p7A4

Henk de Bakker erelid Duitse bodemkundige vereniging (DBG)

Nederlands bodemkundige Henk de Bakker is onlangs benoemd tot erelid van de Duitse Bodemkundige Vereniging. Dat is bijzonder want hij is de eerste niet-Duitser die deze eer toekomt. In de lofrede die Jan Boerma uitsprak voor de leden en het bestuur van de vereniging kwam de oorlog prominent ter sprake. In de Hongerwinter van 44/45 ontmoette De Bakker op zijn laatste onderduikadres prof. Edelman, zelf ook ondergedoken, en zijn studenten, waaronder Leen Pons. Meer hierover in het essay van Leen Pons:

<http://www.bodems.nl/nbv/lustrum/essays/NBV-Essay%20Pons.pdf>

Henk de Bakker krijgt de oorkonde van het erelidmaatschap uitgereikt

De verhalen en discussies van Edelman en zijn studenten over het landschap, geologie en bodem wekten De Bakkers' interesse in de bodemkunde (lees meer over in het essay van De Bakker). Na de oorlog werd Henk aangenomen bij de Stichting Bodemkartering (STIBOKA). Hij legde na de oorlog als een van de eersten contact met de Duitse bodemkundigen en was betrokken bij de organisatie van meerdere excursies van de Duitse Bodemkundige Vereniging. Begin 50-er jaren was hij een van de Europese Bodemkundigen die bijdroegen aan de 7th approximation (voorloper Soil Taxonomy) van de Verenigde Staten. Na de watersnood (1953) werd hij overgeplaatst naar Wageningen en kreeg hij de opdracht om een systeem voor de Nederlandse bodemclassificatie op te zetten, hetgeen er toe leidde dat hij in 1961 hoofd van de afdeling Bodemclassificatie werd. Het bekende werk "Systeem voor de classificatie van bodems van Nederland is gepubliceerd in 1966 (De Bakker en Schelling). Later verscheen het boek "De bodem in kleur" (De Bakker en Edelman-Vlam, 1976), dat een uitwerking was van 32 artikelen gepubliceerd in het Tijdschrift der Koninklijke Nederlandsche Heidemaatschappij. Enkele jaren later verscheen een bewerkte en Engelstalige uitgave: Major Soils and Regions in the Netherlands (De Bakker, 1979). De Bakker was tevens mede-auteur van de werken "Bodemkunde van Nederland". Zijn grote kennis en ervaring op het gebied van de veldbodemkunde waren de aanleiding voor de Wageningen Universiteit om hem in 1983 een ere-doctoraat te verlenen voor zijn "uitmuntende bijdragen op het gebied van bodem-classificatie".

Lees ook de bodemessay van Henk de Bakker:

<http://www.bodems.nl/nbv/lustrum/essays/NBV-Essay%20Henk%20de%20Bakker.pdf>

Website Deutsche Bodenkundliche Gesellschaft (DBG): <http://www.dbges.de/>

Door: Stephan Mantel (mede gebaseerd op de tekst van de lofrede door J. Boerma)

Johan Bouma geeft prestigieuze Brady lecture

Ons lid Johan Bouma ontving een uitnodiging om de jaarlijkse N.C.Brady: "Frontiers in Soil Science" lecture te geven op de Agronomy meetings in Pittsburgh van 1-5 november, 2009. Deze lecture wordt gesponsord door de Agronomic Science Foundation. De titel van deze presentatie was: "Achieving more effective soils input into sustainability studies: a new frontier".

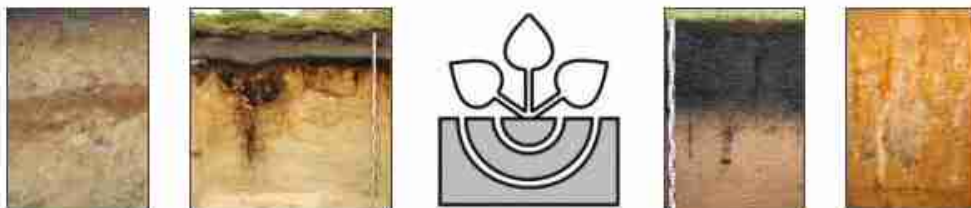
Lees de engelse samenvatting van de Brady lecture die Johan heeft gepresenteerd via de weblink: <http://a-c-s.confex.com/crops/2009am/webprogram/Paper52973.html>

Johan Bouma bij zijn benoeming als erelid van de IUSS in Philadelphia in 2006

Ook ontving hij een uitnodiging om een keynote address gegeven bij de jaarlijkse 'Tagung' van de Duitse Bodenkundige Vereniging (DBG), in Bonn. Op 9 sept 2009, in de plenaire sessie, gaf Johan een voordracht met als titel: "Boden-eine endliche Resource". De titel van zijn presentatie was: "Enabling soils to live up to their potential".

Deutsche Bodenkundliche Gesellschaft

Discussiegroepen op het internet met bodem als centrale thema

Door: Stephan Mantel

De mogelijkheden om professionele contacten te leggen en van gedachten te wisselen over geselecteerde thema's via het internet nemen toe. Ook op het gebied van de bodem zijn er interessante initiatieven. Het aantal groepen neemt toe. Hieronder een kleine selectie van de groepen die op LinkedIn actief zijn.

Inmiddels zijn er ruim 800 belanghebbenden aangesloten bij de [LinkedIn-groep](#) van het Initiatief 'Bewust Bodemgebruik'. Op dit interactieve netwerkplatform worden levendige discussies gevoerd over diverse onderwerpen. Op dit moment zijn de thema's ondermeer:

- Duurzaam gebruik van de bodem voor WKO
- Wat is een goede basisset kaarten over de ondergrond voor de startfase van gebiedsontwikkeling?
- Inspirerende bodemboeken

http://www.linkedin.com/groups?gid=1776331&trk=anetsrch_name&goback=%2Egdr_1258385596188_1

Een andere bodemkundige LinkedIn-groep is de 'Milieukundige veldbodemkunde'. Deze groep telt momenteel (aantal leden nov. 09: 46 leden) en de onderwerpen die nu aan de orde zijn gaan ondermeer over:

- Wie kent de ISO 25177 Field soil description?
- Toegankelijke bodemprofielen gezocht.
- Wanneer heeft u het laatst een volledig bodemprofiel gezien? En hoe zit dat met de gemiddelde veldonderzoeker?

http://www.linkedin.com/groups?gid=2206296&trk=anetsrch_name&goback=%2Egdr_1258385596188_1

De 'Nederlandse Bodem Professionals' is een groep van Nederlandse professionals die actief zijn op het gebied van bodembeheer, -beleid, -onderzoek of -sanering, in het bedrijfsleven of bij de overheid (aantal leden nov. 09: 294).

Bij deze groep zijn de 'hot topics' ondermeer:

- Te allen tijde een bronaanpak met een aanzienlijke vrachtverwijdering.
- Test NU online het nieuwe BIELLS-portaal (www.biells.nl)

http://www.linkedin.com/groups?home=&gid=1356877&trk=anet Ug_hm&goback=%2Egdr_1258385596188_1